

การพัฒนาแนวทางในการดูแลผู้ป่วยเพื่อเฝ้าระวังการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะจากการใส่สายสวน
ปัสสาวะในผู้ป่วยติดเตียง งานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลวังหิน

ผู้จัดทำ นางสาวน้ำฝน เกาแก้ว พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้นำเสนอผลงาน นางสาวน้ำฝน เกาแก้ว พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สถานที่ติดต่อกลับ/โทรศัพท์มือถือ E-mail address : งานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลวังหิน

โทรศัพท์ติดต่อ 089-8654658 E-mail : Bowwykoh@gmail.com

บทนำ

CAUTI หมายถึง การติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ ที่เกิดในผู้ป่วยใส่สายสวนปัสสาวะมากกว่า 48 ชั่วโมง หรือภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากเอาสายสวนปัสสาวะออก สาเหตุของการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะในหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลวังหิน ส่วนใหญ่เกิดกับผู้ป่วยที่นอนติดเตียง มีภาวะ septic shock และ คนไข้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง ผู้ป่วยบางรายใส่สายสวนปัสสาวะมาจากบ้านในกรณีที่มีปัญหาในระบบทางเดินปัสสาวะซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้ล้วนมีความจำเป็นต้องได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะเพื่อประเมินการไหลเวียนของเลือดและบันทึกปัสสาวะ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะในหน่วยงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลวังหิน พบผู้ป่วยติดเชื้อ CAUTI จากบ้าน (on Foley's cath เดิม) ในปี 2565 จำนวนผู้ป่วยใส่สายสวนปัสสาวะทั้งหมด 243 ราย พบ CAUTI จากบ้าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 0.35 ปี 2566 จำนวนผู้ป่วยใส่สายสวนปัสสาวะทั้งหมด 177 ราย พบ CAUTI จากบ้าน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.41 ปี 2567 จำนวนผู้ป่วยใส่สายสวนปัสสาวะทั้งหมด 196 ราย พบ CAUTI จากบ้าน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 0.82 จากข้อมูลทั้งหมดพบว่าจำนวนผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆในแต่ละปี ทำให้เสี่ยงต่อการเกิด CAUTI เพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยต้องเข้ารับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะเพิ่มขึ้น และนอนโรงพยาบาลนานยิ่งขึ้น ทางหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลวังหิน ได้ตระหนักถึงปัญหานี้ จึงได้ประชุม ร่วมมือ หาแนวทางในการพัฒนาและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะ เพื่อลดอุบัติการณ์การเกิด CAUTI

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ประชุมร่วมกันของเจ้าหน้าที่ในตึกผู้ป่วยใน ศึกษาปัญหาในการดำเนินงานการป้องกันและเฝ้าระวังการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ แจกข้อมูลการเกิดภาวะ CAUTI ในตึกผู้ป่วยในที่ได้จากการเก็บข้อมูลย้อนหลัง
2. วางแผนกิจกรรม หาแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ จัดทำแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะ จัดทำแบบประเมินติดตามการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ ทั้งเจ้าหน้าที่ และญาติผู้ป่วย
3. ดำเนินการโดยใช้แนวคิด PDCA สื่อสารแนวปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ พยาบาลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในทีมเป็นระยะ
4. ติดตามการปฏิบัติและตัวชี้วัดของการเกิด CAUTI ประเมินผลการดำเนินงาน

ผลการศึกษา

1. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลปี 2568 (ต.ค.66-มิ.ย.68) ไม่พบอุบัติการณ์การเกิด CAUTI เพิ่มขึ้น
2. พยาบาลและญาติผู้ป่วยสามารถปฏิบัติตามแนวทางเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะสำหรับผู้ที่ใส่สายสวนปัสสาวะได้ถูกต้องร้อยละ 100 เป็นไปตาม เป้าหมายที่วางไว้
3. มีแนวปฏิบัติในการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะสำหรับผู้ที่ใส่สายสวนปัสสาวะที่เป็นมาตรฐานสากล

สรุป : CAUTI หมายถึง การติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ ที่เกิดในผู้ป่วยใส่สายสวนปัสสาวะมากกว่า 48 ชั่วโมง หรือภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากเอาสายสวนปัสสาวะออก ซึ่งพบจำนวนผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะมากขึ้นในแต่ละปี พยาบาลเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะ โดยเฉพาะผู้ที่ใส่สายสวนปัสสาวะกลับบ้าน จำเป็นต้องได้รับคำแนะนำในการดูแลอย่างถูกต้องเหมาะสม พบว่าผลจากการพัฒนาแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลเฝ้าระวังการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ ช่วยเพิ่มพูนความรู้และเพิ่มศักยภาพพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะปลอดภัย สามารถลด อุบัติการณ์การเกิดและลดระดับความรุนแรงของการเกิด CAUTI ภายในตึกผู้ป่วยในได้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล

เอกสารอ้างอิง

จรัสพร สอนสี และ ผศ.นพ.อธิปดี มีสิงห์.(2024).การป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการใส่สายสวนปัสสาวะ Catheter-associated Urinary Tract Infection: CAUTI .สืบค้น 31/05/2567,จาก <https://it-nurse.kku.ac.th/infection-control/images/uri-2024.pdf>

WP-OR-197 Version 0 Effective .(2566).แนวปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะ (CAUTI).สืบค้น 31/05/2567,จาก <https://www.dent.psu.ac.th/hospital/wp-content/uploads/2023/07/WP-OR-197>

ศศิธร แสนศักดิ์ . (2557). การป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะจากการใส่สายสวนปัสสาวะในผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกและข้อ โรงพยาบาลขอนแก่น.วารสารวิชาการสาธารณสุข, 23 (2), 323 – 333.

สมหวัง ด่านชัยวิจิตร และคณะ . (2554). รายงานการวิจัยเรื่องการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ผลกระทบของโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพยาบาลศิริราช.

ศศิรวดี สมบัติศรี. การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะ [วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2550.

คำสำคัญ: CAUTI การติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะจากการใส่สายสวนปัสสาวะ